

PREDGOVOR

S ovim brojem našeg godišnjaka počinjemo objavljivati rezultate višegodišnjeg istraživanja poklada. Poklade, karneval - taj kompleksni običaj, konglomerat folklornih pojava, izazivao je uvijek veliku pažnju folklorista i etnologa, ali i istraživača s područja mnogih drugih znanosti. Njima su se inspirirali i umjetnici; nezaobilazna je to tema likovnoga, glazbenoga i književnog stvaralaštva. Poklade imaju burnu povijest, svoje uspone i padove. U mnogim su vremenima i društvima imale značajnu ulogu kao vrijeme predaha, relaksacije, izvrtanja svijeta naopako. Često su bile kritički raspoložene prema moćnima pa stoga progonjene, zaustavane, manipulirane, pa i upotrijebljene kao ventil koji pomaže održavanju reda. Bile su trn u oku čudorednima, a običnom čovjeku prilika da na tren zaboravi svoju svakidašnjicu, da se provede. Suvremeni teorijski pristupi bave se baš tim, često suprotnim značenjima i tumačenjima poklada.

U naše dane poklade su neobično žive i prisutne, jednako na selu kao i u gradu. Svjedoci smo oživljavanja starih, mijenjanja i stvaranja novih pokladnih običaja, poplave komercijalnih karnevalskih zabava, kao i povlačenja, nestajanja negdašnjih magijskih sadržaja vezanih uz tu priliku.

Članci što ćemo ih objaviti bave se različitim temama oko poklada i prilaze im s različitih aspekata. Uz osvrt na starije izvore o pokladama i starija folkloristička i etnološka istraživanja te tematike donosimo i rasprave o suvremenim pokladnim događanjima koje ujedno sagledavaju i povijesnu dimenziju tih pojava. Karte i komentari o nekoliko izabranih pokladnih pojava, koje su priredili suradnici Centra za etnološku kartografiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, iako ne donose konačnu sliku istraživanja jer ono još nije dovršeno, ipak su veoma korisni, to više što je dosad objavljen samo manji dio rezultata istraživanja Etnološkog atlasa Jugoslavije.

UREDNIŠTVO